



BIBLIOTHECA
UNIV. ZAGREB.
CROATICA

14633
Mag. St. Dr.

3

III



14633





- marus - Sotłoch
- Sorocyna - Pańkowski - Chreptowicz
- Piora - Zaba.
- 4. Pryna.
- 5. Prysielka - Zdrójewski. Hronowski. Kaniukowski.
- 6. Hronowski - Zambrowski
- 7. Myszyński - Terleki - Zabrowski
- 8. Janowski - Muszewicz - Piotrowski.
- 9. —
- 10. Dominikanie - Samochi - Kotyliniński.
- 11. Gąstrowski - Cystersi.
- 12. Smyski - Rembowski
- 13. Niemcewicz - Cystersi.
- 14. — Rembowski.
- 15. Rembowski - Gąstrowski.
- 16. Sierakowski - Rembowski.
- 17. Rembowski - Niemcewicz.
- 18. Smyski - Cystersi. Kurewicz -
- 19. Basz - Zdanowicz - Porcembowska.
- 20. Chojewski Tomkowicz -
- 21. —
- 22. Morawski - Kownacey Chojewski.
- 23. ^{chojeccy} Chojewski - Jankiewicz - Bogustawski.
- 24. —
- 25. [chojeccy.
- 26. Tomkowicz - Chojewski.
- 27. Kossak - Laskarys - Tysskiewicz - Plater.
- 28. Abramowicz. Laskarys. Horain.
- 29. Laskarys - Tysskiewicz Horain.
- 30. Zabietto - Laskarys
- 31. Horain. Plater. Laskarys
- 32. —
- 33. Laskarysowie.
- 34. Laskarys - Melowicki.
- 35. Redziwiłł - Laskarys.
- 36. Kossak - Laskarys.
- 37. Plater - Laskarys.
- 38. — Jwaerkiwicz - Gorymala - Soroka.



- 39 - Bonidytyński - Bukarewicz,
 40. Boharewicz - Wollowskowna
 41. — — —
 42. — — —
 43. Pzkaliski - Pucata
 44. Alexandrowicz. Kapelowicz. Domanicki - Tętko
 45. — — —
 46. Maleszewski - Bernardynski
 47. — — —
 48. — — —
 49. — — —
 50 - Laniowski, Mokrecki.
 51. — — — Kosiński.
 52. Urbanowicz — Mokrecki
 53. Laniowski — Mokrecki.
 54. — — —
 55. Jelscy — Czerwinski.
 56. Janowski - Woloszkowicz.
 57. Oskierkowie Sukiwicz - Niczabkowski,
 58. Tukanowski. Sukiwicz Oskierk Kowczy.
 59. — — —
 60. — — —
 61. Niczabkowski. Sukiwicz.
 62. — — —
 63. — — — Tukanowski.
 64. — — — Wolan.
 65. — — —
 66. — — — Tomaszewicz.
 67. — — —
 68. — — —
 69. Oskierko.
 70. Tukanowski — Sukiwicz — Oskierko



33. G Ł O S

350

Oa JW. J. Pani Anny z Laskaryssowey Geneał Majorowey Woysk W. X. Litt: z dokładem 700. i JWW. Opiekunom Jeymci.

P R Z E C I W K O:

*Sukcesorom zesłego Teodora Hrabi Laskarysa Gener Majora Woysk W. Xięstwa Litt: i dalszym stro-
nom w jedneyże Sprawie będącym.*

§.

Kiedy Trybunał mimo właściwość Sądu Ziem: na tę Sprawę z prze-
pisu wiele Konstytucyow wyznaczyć się mającego o zapisy JW.
Laskaryssowey sam decydować zechce, i od siebie prosto na Sąd
Taxy i Exdywizyi wyszle. Tedy sprawa JW. Laskaryssowey
zatrudniać niebędzie Sądu więcej nad przeczytanie trzech tran-
zaktow.

*Pierwszym tranzaktem jest zapis kwietacyiny w Roku 1774 Mśca Fe-
bruar: dnia 13. od zesłego Teodora Laskarysa wtedy jeszcze
Pułkownika W. W. X. Litt. z zwykłym dokładem żony, JWW.
Antoniemu i Zofii z Szczytow Zabiellom Łowczym W. X. Litt:
na Summę 30,000 zł. Pol: wniosku, a na 18,000 tychże zł. wy-
prawy, z wyrzeczeniem się z Dobr Oyczytych i Macierzystych
wydany. Który Ru*

*1774. Febr: d. 13. dttny, a tegoż Ru Mar: 8. w Aktach Ziem: Pttu Kowień:
przyznany prtr.*

*Drugim tranzaktem jest Zapis wieczysto donacyiny w teyże dacie i od
tegoż zesłego Teodora Laskarysa tak na summę 30,000 zł. wnio-
sku, i 18,000 zł. w frybrze i kleynotach wziętey wyprawy; ja-
koteż na darowaną summę 50,000 zł. z opisaną ewikcyą na Do-
brach Jafunach zaftawnych w Wttwie Wileń: leżących, i innych
Dobrach i summach pieniężnych gdziekolwiek będących; tera-
zniejszy JW. Annie z Zabiellow Laskaryssowey Żonie wyda-
ny, i również w Aktach Ziem: Pttu Kowień: przyznany, który
podobnież pokłada się.*

*Trzecim nakoniec tranzaktem jest Manifest w Ru 1780. Mśca 8bra d.
9. teyże JW. Laskaryssowey tak na zesłego jey męża, jakoteż
na wszystkich Kredytorow, i Pretensorow Mężowkich wiado-
mym i niewiadomym, a pryncypalnie na zyskujących zaoczną
konwikcyą w Aktach Grodu Wileń: zanieśiony, przez który o-
na wszelkich długow Męża swego niewiadomość ogłasza, wszy-
stkie podstępki tegoż Męża, i konwikcye krzywdą być swą na-
zwwa, wniosek i dar Męża swojego ubeśpiecza, i przeto wszy-
stkie kroki Prajudicium jey bezpieczeństwu czyniące, Urzędow-
nie zażala: a który Procejs takż prtr.*

§

*Te trzy tranzakta, stanowią całą JW. Laskaryssowey bezpieczeńność i
między Pretensorami do majątku męża jey idącemi pierwszość,
A jakiey*

W: Kray w Kowień: Obczny

jakiey konwikcyje ustronne Kredytorow zatrudniać nie mają. Bo za nią wszystkie o tym mówią prawa.

Nayprzód bowiem: Kwietacya Rodzicom Laskarysowej przez Męża wydana, jest pewnym świadectwem: że summa w walorze 48. tysięcy złt: pewnie w dom zesłego J. W. Laskarysa weszła. A to jest pewnym wnioskiem, i pewnym też czyli własnym J. W. Laskarysowej majątkiem.

Powtóre: Zapis tak na summę posagową y wyprawną, jako też na dodaną 50,000. złt: jest Aktem nie tylko powinności prawnej, względem Męża dla Zony jeszcze zupełnie nie uiszczoney. Co do punktu jednego, ale też Aktem wolney woli prawani Zaręczoney co do punktu drugiego. Czyli co do Aktu na summę 50,000. złt: uczynioney donacyi.

Nakomiec: Manifest uczyniony, jest punktem nie zamieszkaney dawności y zażarżenia tak podstępnych Opisow, jako też y podstępnych, względem J. W. Laskarysowej konwikcyow bez pozywania jej y niewiadomiej jej otrzymywanych.

Prawa albowiem pewność wniosku y wyprawy nie pozwalają nigdy mieć straconą dla Zon. *Czytać zaś o tym w Art. 1. y 2. Roz: 5.*

Lecz reguła względem wianowania Zon jeszcze nie jest istotnie czyli ad assem dopełniona przez zesłego J. W. Laskarysa. Bowiem te wyż wyrażone prawa każą, ażeby Mąż każdy posag czyli wniosek Zony swojej opisał na Dobrach fowicie. A zaś wyprawę, w złocie, kleynotach, y frybrze, rachując równie fowicie, a inne tylko rzeczy swoim pojedynkowym walorem.

Jest więc to zyskiem jawnym dla wszystkich Kredytorow y Pretensorow zesłego J. W. Laskarysa, gdy ci nie widzą oprawionego dla Zony wniosku fowicie, bo toby czyniło summę złt: 60,000. a z wyprawą podług Statutu cenioną być mogło z górą 80,000. złtch. *Prawa więc na to Sądowi czytać należy, które tę nieuchronną regułę względem Mężow dla Zon stanowią.*

Prawo też równie względem wolnego od Mężow dla Zon daru, dozwala ważnie Mężowi Zonie tak Panną, jako y Wdową poiętey co chcąc zapisać. A te czytać w Art: 16. Roz: 5.

Ze zaś dawność co do daru y wszelkiej należności nie zamierzona nikomu, jak tylko do lat 10. nauka o tym w Art: 45. Roz: 3. y 91. Roz: 4. y te czytać.

Takie więc ma zabezpieczenie J. W. Laskarysowa, która gdy ma y wniosek y dar zabezpieczone powinnyby wprawdzie mieć summę m malsie naymniey 130,000. złt:, lecz jej nie ma opisaney y nie dochodzi, tylko w malsie 98,000. a to jej zaświadczone y zabezpieczono jest przez zapisy przyznane.

Gdyby summa wnioskowa y wyprawna inquantitate 48,000. złt: miała być w ręku J. W. Laskarysowej zostawiona, czyli przez Męża jej nie odbierana, wierzyć tak według zarzutu uczynionego od jedney Kredytorki WJP. Korsakowey Stolnikowey Połockiey jest niepodobna. Bowiem Dokument donacyiny, wspólny z kwietacyinym wyznają: iż walor wnioskowy y wyprawny, przez zesłego Laskarysa Męża odebrany, a tylko do Aktorstwa y władania J. W. Laskarysowej niemniey na Dobrach Jaszunach y wszelkich innych został opisany. *Co czytać w zapisie.*

Myśleć też tak nie jest właściwym nikomu. Aby Osoby w cudzy Dom weszley y bez Rodzicow y Opiekunow pozostawioney majątek miał ginąć w Domu tymże cudzym, a ile gdy to tak jest

jest obwarowano prawem, że na to cały Rozdział 5ty jest ustanowiony, jako ubeśpieczający dwa Domy czyli Familie.
 Gdy też zapisał JW. Laskarysowej są przyznaniem, wiara więc onych jest pewna, czyli iż to ie ubeśpiecza od wszelkiego zarzutu de fraude & dolo. Bo Kancellarye o to skarżonemi nie są y konwikcya względem tego na nie żadna niezakroczyła.

Wszystkie przeto zapisy iakie są nieprzyznane względem JW. Laskarysowej są późniejszymi. Bo to jest pewnym co napisała Konst: Ru 1588. y którą też zacytowała jedna z Kredytorów W. Korsakowa Stok: Poloc: „ że pierwszosc wszelkich zapisow idzie nie odwydania, ale od przyznania onych „

JP. Korsakowa y drudzy Kredytorowie równie przyznanych, że niema ią zapisow, więc są wedle Prawa niższemi, a ranga względem onych ma być wedle Art: 11. Ryz: 7. Konst: 1588. 1726. tit: Inkwiacye, y tit: zapisy, y wedle ostatnich Praw potioritatem między zapisami zachowujących.

Korsakowej y dalszych zapisy będąc nieprzyznaniem są ieszcze zapisane na blankiccie, które Prawo Art: 7. Roz: 7. za żaden dowod brać nie pozwala. Więc brać preferencyi y ztąd przed JW. Laskarysową niemoga.

Ta zaś JW. Laskarysowa miała y Poselską w Dobrach Jasunach w Woiewództwie Wilch: leżących od Ru 1774. Febr: dnia 13. do Ru 1779. Marca 19. trwającą. Czyli do daty expulsyi przez JW. Przezdzieckich w czasie tym udziałancy, Oczym świadczą Manifest y Obdukcya.

Daie więc y to JW. Laskarysowej pierwszosc; bo Konst: wspomniona 1588 Ru waruje, że Triennalis Possesor niemoże być rugowanym. Tu zaś: JW. Laskarysowa ma Poss: sę z Mężem spólną y spólnie exekwowaną od daty Ru 1774. Febr: d. 13. do Ru 1779 alius do daty expulsyi, więc pierwsza jest między wszystkimi wątpliwymi Pretentorami y Kredytorami, jakich nawet nieprzypuszczać bez przyznań, aktykacyi, y przeniesienia do Akt każe wspomniona tyle razy Konst: 1588. Ru.

Dopieroż. że konwikcye nieistanne niemoga tamować iey pierwszey należności czyli Prawa potioritatis. Dofyć jest odwołać się do Art: 2. Roz: 1. y wszystkich dalszych Praw względem kondemnat, które o sobę tylko kondemnowaną obciążają, lecz w pryncypalney rzeczy zysku nieistnowią. Niepozwaney zaś Osoby calc nie konwinkują taką jest Osoba JW. Laskarysowa.

Nikt w niebytności swoiey na Sądzie tracić niemoże, y Dekreta między dwoma trzeciego losu y rzeczy gdy niezaymują, więc żadne konwikcye y kondemnaty, pierwszosci przeszkadzać JP. Laskarysowej niemoga, y niepowinne.

Tym bardziey zaś: gdy za pieniądze po niey wzięte Dóbr Przegalin, Komorowki w Woiewódz: Brzes: Possesya jest nabyta przez zeszlego JW. Laskarysa. O czym rzecz jest niewątpliwa z istoty, y co też poświadcza Proces Ru 1780. 8bra d. 9. na Męża y wszystkich Kredytorow zeszlego Laskarysa zaniesiony.

Kredytorowie przeto niemogli czynić kredytu ważnie, wiedząc: że każdy Zonę biorący przynajmniej część swego Majątku musi obciążyć zapisem. Tym bardziey zaś: gdy widzieli: iż JW. Laskarysowa miała przyznany od Męża zaraz poślubie Dokument, a to w tych Aktach czyli tego Powiatu; w jakim szła zamaż JW. Laskarysowa za zeszlego JW. Laskarysa, gdzie y potrzeba y ciekawosc sama dawały zrzecznosc latwo do dowiedzenia się o wszelkich zapisach.

Gdy przeto Laskarysowa ma od Ru 1774. do daty expulsi, czyli do Ru 1779. nie wątpliwą y spólną z Mężem, y pierwszość jej utwierdzającą Possesją, ma zatym priorytetem w lokacyi vigore powyżey cytowanych praw. A gdy też równie niema Possesji od wspomnionego Ru 1779. ma przeto mieć procent od tej summy sądzony coroczny, który żeby nie likwidować tylko ad alterum tantum, wynosi więc istotnie summy realney 192000. złt: którą nayıpierwey na Dobrach zeszłego Laskarysa dla JW. Laskarysowey lokować należy, y to jej prawa y zapisy zabezpieczają.

§ §.

Teraz: że łączyć sprawę jej do Kredytorow y Sukcesorow Dłużnika należy, nie więcej konwiskować nie może nad pretensyi jedność, do jednych Dobr uczestnictwo y nad tytuł rekouwencyonalności w odpowiedzi JW. Laskarysowey przeciw zapytającym Aktorom y Sukcesorom Dłużnika.

We wszystkich, są przewodnictwem prawa Art: 70. Roz: 4. 11. Roz: 7. K. 1588. y 1726. sub titulis: Inkwizycye, Dobra onerowane wskazami, y zapisy niemniej pod tytułem terminy y repartyce.

Te Prawa nie pozwalają Dobra dzielić na Kredytora, ale na Kredytorow. Bo dla jednego Kredytora uznaje się tylko Inewitacya nie Exdywizya. Te Prawa równie nie pozwalają Uczestnikowi jednemu, bez drugiego Uczestnika dochodzić. Te Prawa podobnie między kilku Pretensorami, nayprzód: wedle zapisu pierwszość, a potym równość stanowią. Te na koniec zapisow wagę y Possesji walor, między różnemi Pretensorami gruntują.

Więc przyczyny łączenia są naywidzialnieyszymi. Bo y ad unum, y a Competitoribus & ex reconventionalitate rzeczy. Czytać Konstytucyę 1726. y 1784.

Niemozna bowiem nawet y z rozumu tak trzymać, aby Pretensorowie jedni mogli sami posiegać wszystko, a dalsi wszyscy żeby szukali rzeczy swej w innym miejscu y w innym Sądzie.

Byłoby to bowiem Prawem bronną konserwatą, to jest: rozerwaniem jednej sprawy na kilka części, y kilka terminow, czego czynić stronom, a pozwalać Sądom broni Konstyt: 1726. Ru pod tytułem Konserwaty. To też jest całą względem łączenia równey Pretensorki konwikcyą, którey pierwszość co do kognicyi być rozłączoną nie może. A zaś rozpoznawaną ma być społecznie, po czym lokowana ma być pretensya na Dobrach zastawnych y summie będącey na Przegalinie y Komorowce, przez moc rozciągnioney, przez zapis zeszłego JW. Laskarysa na wszelkie Dobra jego ewikcyi.

Co się zaś tycze fori.

Wszelkie zapisy cywilne niemogą być rozpoznawane w Trybunale, tanquam w Sądzie na same appellowane sprawy przeznaczonym, więc y kognicya zapisow. Wianownych y donacyinyh, w których dylacye dla stron odpowiednich są wolne Sądowi Trybunalnemu nie jest właściwa równie jak rozłączenie sprawy Laskarysowey nie wolne.

Konstyt: 1726. titulo Munimenta spraw, w których dylacye wolne sądzić bez nich, etiam consentientibus partibus nie pozwala. Więc ztąd Sądowi temu do sądzenia nawet nie zachodzi wolność.

Konst:

Konstytucya 1764. opisując jakie sprawy Trybunał ma sądzić, sprawy ex Crudo temu Sądowi nie poddała owszem przypuszczając takie sprawy sub pænis evocationis zakazała.

Konstyt: 1776. Ru pod Tytułem o Regestrach Ziemstw y Grodow, sprawy między nieżyjącymi Osobami, a mianowicie ciągnące za sobą taxę poddała Ziemstwom. *Czytać ją.*

Konstyt: 1768. Ru Sprawy z Possesyi & ex re fundi poddała foro competenti, a Konstyt: 1776. Ru tylko w tych sprawach odcieła dyllacye, które mają w sobie zapisy Obligacyjne, a nawet względem zapisow zastawnych przed tą Konstytucją zasfzłych forum ubiquinarium odeymuje, a do właściwych Sądow takowe sprawy odsyła.

Do równey przyczyny należą, y JOO. Xiążęta Jchmość Radziwiłowice, y JWW. JPP. Przeddzieccy, względem odietey Dóbr Jaszun Possesyi, a względem tego pierwsi, że zaślaniać się nie mogą Konstytucjami Lat 1768. y 1776. dość jest nauki z Głosu tychże samych praw, które nie dają więcej Prawa dla Kommissyi Nowogrodz: jaki do sądzienia tylko w sprawach od Roku 1764. do Roku 1768. y w czasie niebytności Xiążąt, y ex re konwikcyi, w tymże czasie na nich otrzymaney, y ex re tranzaktow między Kuratorami y Tutorami Ich zasfzłych. *Na to czytać te Prawa.*

Drudzy zaś: że istotnie należą do Sądu Ziemskiego ex re uczynionej w Roku 1779. Expulsyi, która po rociu Niedzielach zamieszanych wedle Art: 33. Roz: 4. należy do Ziemstwa, doły to ma z siebie samej przyczyny, bowiem; expulsi nie tylko różne dyllacye, ale nawet nayistotniej Inkwizycyą, y reindukcyą że za sobą ciągną, nie trzeba nawet na to dowodu.

Ze zaś y expulsya w Ru 1779. przez Przeddzieckich (którym Konstytucye wyrażone nic cale nie służą) uczyniona, y rodzaj zapisow Wianownego y darownego, y potrzeba łączenia jedney sprawy, mówią za potrzebą jednego Sądu, a na koniec: Konstytucya 1764. Ru w sprawach Dóbr po różnie położonych, mianowicie (jako w tey sprawie) gdy Jaszuny gdzie y akcyja expulsyi stała, leżą w Województwie Wileńskim, a Przegalina y Komorowka w Województwie Brzeskim, nakazuje fori determinationem, a rodzaj spraw Ziemstwom przeznaczonych y Trybunałom nie poddanych, nie dozwala takich gatunkow dla Trybunału, y liczne z Sądu tego Dekreta toż exekwowały, przeto: ta sprawa nayprzód dla kognicyi swojey ma mieć wyznaczone Ziemstwo, a mianowicie Wileńskie, inaczej zaś: wedle powyższej z praw konkluzyi ma mieć swóy skutek y definicyą.

Y o to Pozmy.

355





Biblioteka Jagiellońska



stdr0025471

